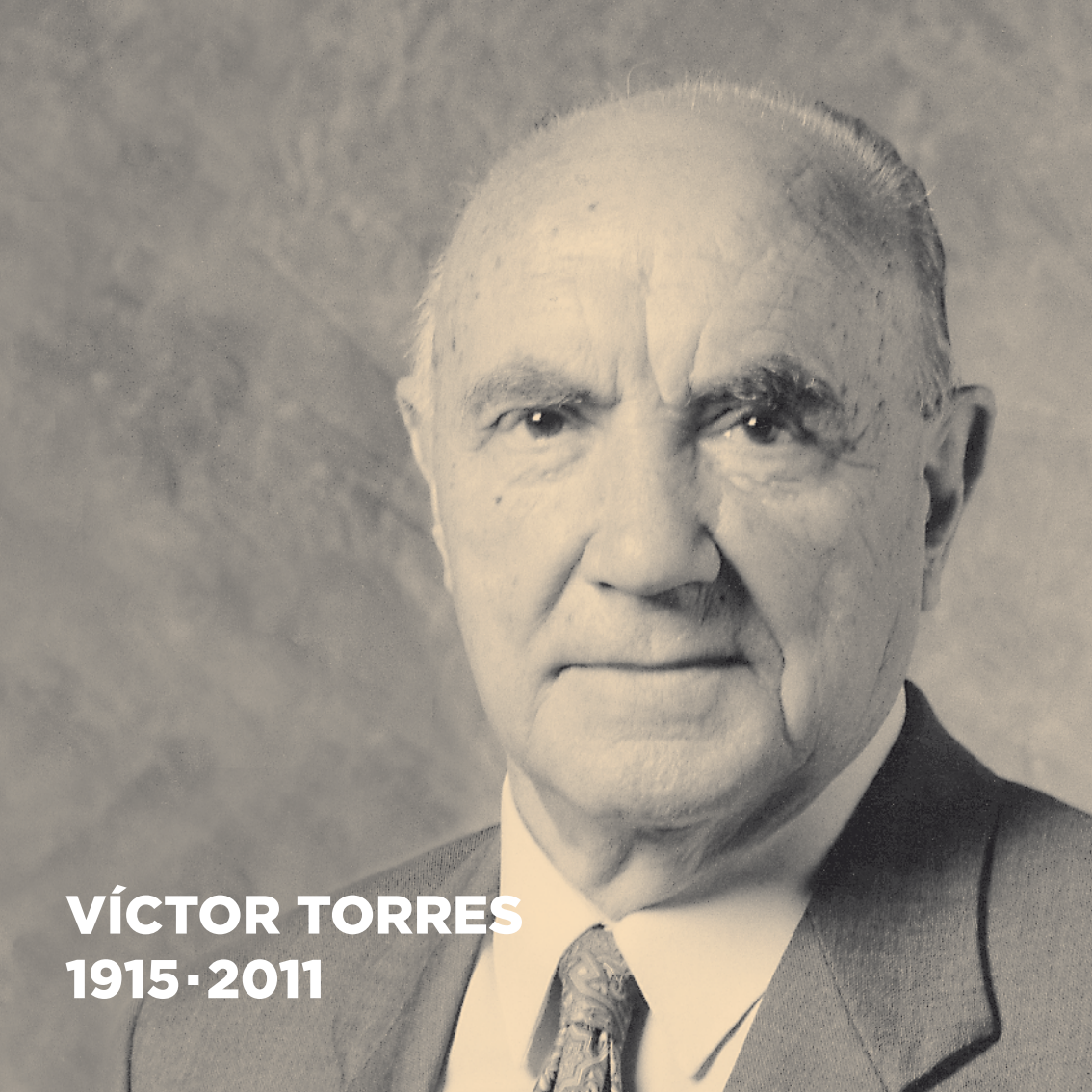

A black and white portrait of an elderly man, Víctor Torres, looking directly at the camera. He has a serious expression and visible wrinkles on his face. He is wearing a dark suit jacket, a light-colored shirt, and a patterned tie. The background is a textured, mottled grey.

VÍCTOR TORRES
1915-2011

Lleida, 1989

Víctor Torres en una acció de reivindicació d'Esquerra de la propietat del casal de Joventut Republicana de Lleida, a l'avinguda de Blondel, incautat pel Franquisme a la fi de la Guerra Civil.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

VÍCTOR TORRES

RAÓ I FORÇA

Fa pocs mesos ens va deixar Víctor Torres, **el darrer dels fundadors d'Esquerra Republicana de Catalunya**, el partit de Macià i Companys, del qual n'ha estat un membre lleial durant 80 anys. **La seva trajectòria pública, honesta, treballadora, compromesa...** l'han convertit en un referent de la generació que als anys trenta del segle passat va defensar amb la força el que primer havien conquerit amb la raó: les llibertats democràtiques, els drets socials i l'autogovern de Catalunya.

Per això tots els que volem, com deia el president Macià, una Catalunya lliure, justa, pròspera i gloriosa, **tenim un deute d'agraïment amb Víctor Torres. Per la seva extensa i fecunda vida:** durant la República, quan inicià el seu compromís polític fent honor a les nobles nissagues republicanes lleidatanes dels Torres paterns i dels Perenyà materns; a l'inici de la Guerra Civil, liderant a les terres de Ponent els joves voluntaris de les JEREC a la Columna Macià-Companys; durant el conflicte armat, lluitant primer al

front d'Aragó i després al front del Segre; a l'exili, com a braç dret del president de la Generalitat Josep Irla; a la fi del Franquisme, retornant a Catalunya i esdevenint **un dels líders de la renascuda Esquerra**; durant la represa democràtica, com a diputat d'ERC durant les dues primeres legislatures del nostre recobrat Parlament; i ja en la vellesa, retirat de la primera línia política, esdevenint un exemple pels joves que venien darrere, als quals mai no va escatimar els seus consells, suport i encoratjament.

Per tot això és de justícia homenatjar al company Víctor Torres. En justa gratitud pels seus **96 anys de lluita incansable per la justícia social i la llibertat nacional.**

FUNDACIÓ

JOSEP IRLA

**Montpeller,
circa 1945**
Víctor Torres
amb el seu pare,
el diputat d'Esquerra
al Parlament,
Humbert Torres.
FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1915-1936

DUES IL·LUSTRES NISSAGUES LLEIDATANES

Víctor Torres i Perenya neix el 19 de gener de 1915 a Lleida, **fill d'Humbert Torres i Barberà i de Maria Perenya i Reixachs**, membres de dues il·lustres nissagues lleidatanes que han produït destacades personalitats en el camp de les lletres, la medicina, la pedagogia i la política.

El matrimoni Torres-Perenya té dos fills més: Màrius, que amb els anys esdevindrà metge i un dels millors poetes catalans del segle XX, i Núria.

Víctor Torres **comença a militar de ben jove a Joventut Republicana de Lleida**, la històrica entitat catalanista de les terres de ponent que, fundada el 1915 i dirigida entre d'altres pel seu pare Humbert Torres i el seu oncle Alfred Perenya, s'adhereix a Esquerra Republicana de Catalunya el 1931.

Completats els estudis primaris i secundaris a Lleida, Víctor Torres **es decideix pels estudis jurídics, que inicia el 1931 a la Universitat de Barcelona** —on s'afilia a la Federació Na-

cional d'Estudiants de Catalunya— i culmina el 1935 amb l'obtenció de la llicenciatura de Dret.

«[Sobre Humbert Torres] Per a nosaltres, els seus fills, fou sobretot un pare exemplar. No recordo ni un sol episodi negatiu durant les llargues anyades que visquérem plegats en circumstàncies adés benaurades, adés dramàtiques, però sempre amb un afecte inalterable. La seva conducta ha estat un exemple que ens hem esforçat a seguir i respectar. Però ens cal reconèixer que ens va posar el llistó molt alt!»

VÍCTOR TORRES. *MEMÒRIES POLÍTQUES I FAMILIARS*, 1994.

Alcanyís, setembre de 1936

Quatre milicians de la Columna Macià-Companys
pertanyents a Joventut Republicana de Lleida.

Dempeus: Josep Català i Víctor Torres.

Ajeguts: Manuel Sanfeliu i un milicià no identificat.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1936-1939

LA COLUMNA MACIÀ-COMPANYS

El cop d'estat contra la República del 18 de juliol de 1936 porta a la **mobilització de les organitzacions antifeixistes** que durant els primers mesos del conflicte constitueixen les seves pròpies forces militars: les milícies.

ERC impulsa la **Columna Macià-Companys integrada per més de 2.500 milicians voluntaris** —entre els quals Víctor Torres— que surten de Barcelona cap al front d'Aragó el setembre de 1936.

Amb la reorganització de totes les unitats combatents, la primavera del 1937, la Columna Macià-Companys es converteix en la Divisió 30 del XIIè Cos d'Exèrcit. Víctor Torres **esdevé comissari polític**, primer a la 131a Brigada i després a la 146a Brigada, fins al final de la Guerra Civil.

«[Víctor Torres] acabà dient que si algú afirma que l'Esquerra ha estat un partit que no ha donat sang, que no ha fet cap sacrifici per la lluita, se'l qualifiqui de miserable. Molino, Pascual, Franganillo, els milers de companys nostres que caigueren per sempre en les terres estepàries d'Aragó, els que actualment, en tots els fronts donen el més alt exemple de coratjos entusiasme, en són un exemple. I aquells homes que constituïrem la inoblidable columna Macià-Companys [...] hem lluitat, lluitem i lluitarem per la nostra bandera i pels nostres presidents. Les nostres baionetes no pararan d'avançar —acabà dient— fins el triomf definitiu de la República, damunt la facció.»

INTERVENCIÓ DE VÍCTOR TORRES AL III PLE D'ERC
REUNIT A BARCELONA EL 27 DE FEBRER DE 1938,
RECOLLIDA A *LA HUMANITAT*, L'1 DE MARÇ.

Lleida, *circa* 1919
Víctor Torres amb
el seu germà gran,
Màrius Torres.
FUNDACIÓ JOSEP IRLA

LA CIUTAT LLUNYANA

Ara que el braç potent de les fúries aterra
la ciutat d'ideals que volíem bastir,
entre runes de somnis colgats, més prop de terra,
Pàtria, guarda'ns: —la terra no sabrà mai mentir.

Entre tants crits estranys, que la teva veu pura
ens parli. Ja no ens queda quasi cap més consol
que creure i esperar la nova arquitectura
amb que braços més lliures puguin ratllar el teu sòl.

Qui pogués oblidar la ciutat que s'enfonsa!
Més llunyana, més lliure, una altra n'hi ha, potser,
que ens envia, per sobre d'aquest temps presoner,

batecs d'aire i de fe. La d'una veu de bronze
que de torres altíssimes s'allarga pels camins,
i eleva el cor, i escalfa els peus dels pelegrins.

Màrius Torres
setembre de 1939

Màrius Torres

**Montpeller,
tardor de 1943**
Raymonde Sallé
i Víctor Torres als
jardins del Peyrou.
FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1939-1948

COMENÇAR DE NOU

El 9 de febrer de 1939, a la fi de la Guerra Civil, Víctor Torres **s'exilia a França** creuant la frontera com un soldat més del derrotat Exèrcit Republicà. És internat al camp de concentració de Sant Cebrià on hi roman divuit dies fins que la seva família el pot treure.

Després d'un breu pelegrinatge per Osseja i Lió, finalment la família Torres **s'instal·la a Montpeller a redós de la Residència dels Intel·lectuals Catalans.**

Al llarg dels primers anys de l'exili, Víctor Torres, com tants d'altres compatriotes, **ha de treballar en feines ben allunyades de la seva qualificació professional** —veremador, transportista, pintor...— tot mirant de trampejar la difícil situació dels exiliats catalans en una França ocupada pels nazis.

El gener de 1941, a Montpeller, **coneix Raymond Sallé, que serà la seva esposa durant més de seixanta anys** i amb la qual tindran tres fills: Manuel, Marc i Helena.

«Si hagués de tornar a començar m'agradaria ser pagès a l'Urgell i viure de la terra, trobar una esposa com la meva i tenir uns fills com els que tinc.»

VÍCTOR TORRES. *A FAVOR DE LA LLIBERTAT. CINQUANTA ANYS D'ARTICLES I DISCURSOS*, 1998.

París, 31 de juliol de 1948

Josep Tarradellas, Joan Tauler, Carme Ballester i Víctor Torres
en un sopar d'homenatge a Joan Tauler.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1948-1978

LA GENERALITAT A L'EXILI

Acabada la 2a Guerra Mundial la situació dels exiliats catalans a França es normalitza i permet que la Generalitat de Catalunya —dirigida per Josep Irla des de l'afussellament de Lluís Companys, el 1940— actuï públicament.

El president Irla organitza l'activitat de la Generalitat no pas a través d'un govern, sinó creant la Secretaria General de la Presidència, càrrec per al qual nomena Víctor Torres, que l'exerceix des del gener de 1948.

Des d'aquest moment i fins el 1954, Víctor Torres **esdevé l'ànima de la Generalitat que, malgrat els escassos recursos econòmics, organitza una sèrie de serveis** —Informació, Ajut, Cultura, Social...— per tal d'ajudar materialment els catalans de la diàspora, mantenir espiritualment el caliu d'una nació perseguida al seu propi territori i aixoplugar els moviments polítics dels exiliats.

Amb la dimissió de Josep Irla i l'elecció de Josep Tarradellas com a nou president de

la Generalitat, Víctor Torres acaba aquesta etapa de la seva vida. Després d'un parell d'anys treballant al nord de França, **el 1956 tornà a Montpeller amb la família, per incorporar-se a una agència d'assegurances en la qual treballa fins el 1978**, quan amb la seva dona i la filla petita s'instal·la definitivament a Lleida.

«No som nosaltres els més indicats per a definir la nostra doctrina social, el nostre socialisme; noms prestigiosos del Partit ho han fet sovint amb eloqüència i claredat suficients; però ens interessa remarcar que la nostra doctrina és la menys confusional de totes, perquè mai hi ha hagut discordança entre les declaracions del Partit i l'obra de govern i perquè la nostra concepció dels problemes socials i econòmics és perfectament homogènia i coherent, cosa fàcilment comprovable comparant els nostres textos bàsics amb l'obra legislativa en què els nostres homes han intervingut.»

VÍCTOR TORRES, "EL NOSTRE SOCIALISME". *LA HUMANITAT*, 24 D'AGOST DE 1946.

Sort, 22 de juliol de 1978

Víctor Torres pren la paraula en l'acte d'inauguració de la seu local d'Esquerra. A la taula, d'esquerra a dreta: Antoni Comes, Joaquim Arana, Heribert Barrera, Ferran Rispa i Rossend Audet.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1976-1980

RECONSTRUINT EL PAÍS, REORGANITZANT ESQUERRA

Mort Franco **els partits polítics que han sobreviscut en la clandestinitat i l'exili reprenen públicament la seva activitat.** ERC celebra el juliol de 1976 a Barcelona, en un clima de semiclandestinitat tolerada, la primera Assemblea a l'interior on Heribert Barrera **és escollit nou secretari general,** substituïnt Joan Sauret.

Víctor Torres s'incorpora des del primer moment al procés de reorganització d'ERC i durant dos anys compatibilitza **el treball entre setmana a Montpeller amb la política els caps de setmana a Barcelona o a Lleida,** en tant que membre de la direcció política del partit i un dels seus líders més visibles i carismàtics.

Gràcies en gran mesura a la seva empena, **Esquerra aconsegueix** a l'inici de la Transició una molt bona base **d'implantació territorial a les comarques lleidatanes de la plana i del Pirineu,** on el record prestigiós del partit i de les nissagues Torres i Perenyà encara formen part de la memòria col·lectiva.

«[...] Durant quatre decennis tot ha estat fet per suprimir la personalitat nacional del nostre poble: repressió, brutalitats, vexacions, iniquitats...

[...] Però res no han pogut aconseguir. Catalunya és un poble vell, molt civilitzat, que ha vist desfilar pel seu territori molts colonitzadors, però sempre ha estat en va.

[...] Per aquesta nova renaixença comptem amb dos elements de gran importància: primer les institucions de la Generalitat de Catalunya que formen l'estructura estatal amb els seus poders perfectament delimitats.

[...] El segon element és l'ideari bàsic de l'Esquerra que ens ofereix encara avui una eina de treball important per fer la nova Catalunya.

[...] Diem, en fi, que volem aquella Catalunya ideal que el president Macià resumia així: Una Catalunya políticament lliure, socialment justa, econòmicament pròspera i espiritualment gloriosa.»

INTERVENCIÓ DE VÍCTOR TORRES A L'ASSEMBLEA D'ERC, 4 DE JULIOL DE 1976, RECOLLIDA A *LA HUMANITAT*, AGOST DE 1976.

**El Tarrós,
11 de setembre
de 1980**

Josep Tarradellas
i Víctor Torres
en la inauguració
de l'escultura
de Lluís Companys.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1980-1988

UNA VOCACIÓ SATISFETA

El 1980 Víctor Torres veu culminat un somni: esdevenir **diputat del recuperat Parlament de Catalunya**, recollint el testimoni de la generació de republicans lleidatans encapçalada pel seu pare Humbert Torres.

Víctor Torres és elegit diputat d'ERC per Lleida, en una llista encapçalada per l'eminent uròleg Antoni Puigvert. Durant aquesta primera legislatura és també **senador en representació del Parlament**. El 1984 és reelegit diputat, aquest cop encapçalant la llista d'ERC a Lleida. Durant aquestes dues legislatures, Víctor Torres exerceix com a **portaveu del grup parlamentari d'Esquerra al Parlament**.

Després d'aquesta breu però intensa etapa com a càrrec institucional electe, Víctor Torres **es retira de la primera línia de la política**, tot desenvolupant des d'aquest moment i en diversos períodes alguns **càrrecs de caire honorífic a l'interior d'ERC**.

«[...] Ausiàs Marc, Ramon Llull, Eiximenis o Bernat Metge en el passat, Fuster, Pla, Vilallonga o Amades en el nostre temps, il·lustren amb els seus missatges de perennitat, la riquesa i la unitat de la nostra llengua. [...] Parlar d'idioma valencià junt al castellà, pressuposant que ambdós idiomes són equivalents en termes de tècnica lingüística, és cometre una errada científica evident rere la qual ens temem que s'amaga una perillosa intencionalitat política.

[...] Diguem-ho una i altra vegada, repetim-ho fins la sacietat: el valencià, el rossellonès i altres modalitats, són branques d'un tronc comú i tot el que es faci per a negar aquesta realitat o per a desvirtuar-la, és senzillament perdre el temps.

[...] I aquesta realitat idiomàtica comuna s'anomena, agradi o no agradi, la llengua catalana.»

INTERVENCIÓ DE VÍCTOR TORRES AL SENAT EN OCASIÓ DEL DEBAT SOBRE L'ESTATUT VALENCIÀ, 14 DE JUNY DE 1982.

Barcelona, 19 de març de 2011

Commemoració dels 80 anys de la fundació d'Esquerra,
a l'antic Foment Republicà de Santis. D'esquerra a dreta:
Anna Simó, Jordi Carbonell, Joan Puigcercós, Víctor Torres,
Heribert Barrera, Joan Ridao i Jordi Portabella.

ALBERT SALAMÉ / FUNDACIÓ JOSEP IRLA

1988-2011

REFERENT DE L'ESQUERRA NACIONAL

Ja retirat de la primera línia política, Víctor Torres esdevindrà per mèrits propis un **referent ineludible per a les noves generacions de catalans** nacionalment conscients i socialment d'esquerres.

La seva trajectòria de lleialtat al país i a la seva gent, posada a prova en els moments més difícils i durs de la nostra aventura col·lectiva, l'avalen com a integrant d'una **tipologia de personatges cada cop més poc freqüent**.

Durant els darrers anys **seran nombrosos els reconeixements per part d'entitats i institucions cap a la seva persona**: Creu de Sant Jordi de la Generalitat, Premi al Compromís Rafael Campalans, Medalla d'Or de la ciutat de Lleida...

Víctor Torres mor el diumenge 26 de juny de 2011 a la seva Lleida natal, **amb el respecte i l'estima unànime dels seus conciutadans**.

«En el debat al Parlament sobre l'orientació política del Consell Executiu de la Generalitat celebrat el 7 d'octubre de 1987 jo declarava en nom del grup parlamentari d'ERC "Ja no es tracta, Honorable President, de demanar als responsables de l'Administració central que aprenguin a fer una lectura correcta de l'Estatut. Del que es tracta ara, no és d'aprendre a llegir, sinó de canviar de llibre". Nou anys després, amb més convicció, encara continuo pensant el mateix però amb un petit afegit: ja hauríem de començar a pensar seriosament en la necessitat de suprimir el llibre.»

VÍCTOR TORRES, "REFERENTS D'UNA NACIÓ". DEBAT NACIONALISTA, TARDOR 1996.

Mr. Brown